

ਬਾ-ਅਦਾਲਤ ਡੀ. ਫਲਸ਼ੋ ਜੇ.

ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਰਮਾ - ਪਟੀਸ਼ਨਰ,

ਬਨਾਮ

ਰਾਜ, -ਜਵਾਬਦਾਤਾ

1960 ਦੀ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 1069।

ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ (1898 ਦਾ V)—ਸੈਕਸ਼ਨ 198 (3) (ਬੀ) ਅਤੇ

(ਸੀ)-ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਾਂ 'ਤੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਦੀ

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਅਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ-ਕੀ ਵੈਧ ਹੈ-

ਮੰਤਰੀ—ਕੀ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹਨ।

ਨੇ ਮੰਨਿਆ, ਕਿ ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੀ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀਆਂ ਮਨਜ਼ੂਰੀਆਂ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ

ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਸਕੱਤਰ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਨੂੰ ਉਪ-

ਧਾਰਾ (3) (ਬੀ) ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਾਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ
ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ
ਹੋਏ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਅੰਤਰ ਅਸਲ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ
ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਇਸਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ
3(ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ
ਕੁਝ ਸਮਾਨਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ
ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣੇ ਦੇ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ
ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ, ਨਾ ਕਿ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ
ਉਸ ਦੇ ਉਪਾਅ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ
ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਸ਼ਿੰਮੇਵਾਰ
ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ
ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ
ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਹ ਸਰਕਾਰ, ਅਰਥਾਤ, ਰਾਜਪਾਲ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਆਪਣੇ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਬਦਨਾਮ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਲਈ ਰਾਜਪਾਲ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਪਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਜਾਇਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। .

ਜ਼ਾਬਤਾ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ 'ਉਪ ਮੰਤਰੀ' ਸਮੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸ੍ਰੀ ਸੰਤ ਰਾਮ ਗਰਗ, ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ, ਅੰਬਾਲਾ, ਮਿਤੀ 11 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੀ ਸੋਧ ਲਈ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਜਾਬਤਾ ਸੰਘਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 439 ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨਰ, ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ 27

ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਸੰਮਨ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਨੂੰ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦਾ

ਆਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸਤਰਾਮਾ ਗਵਾਹ।

ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਲਈ ਰੂਪ ਚੰਦ, ਇੱਕ ਵਕੀਲ।

ਐਡਵੋਕੇਟ-ਜਨਰਲ ਲਈ ਏ.ਸੀ. ਹੁਸ਼ਿਆਰਪੁਰੀ, ਐਡਵੋਕੇਟ

ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ.

ਨਿਰਣਾ

ਫਲਸ਼ੋ, ਜੇ.—ਇਹ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਦੁਆਰਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ

ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਤੋਂ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਹੋਣ ਵਾਲੇ 'ਸ਼ੋਲਾ' ਨਾਮਕ ਉਰਦੂ ਸਪਤਾਹਿਕ ਦੇ

ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਹਨ। 16 ਦਸੰਬਰ 1959 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ “ਪੰਜਾਬ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਵਿੱਚ ਅਮਰੀਕਨ ਮਿਲਕ ਪਾਊਡਰ ਦਾ ਘੋਟਾਲਾ" ਸਿਰਲੇਖ ਹੇਠ ਇੱਕ ਲੇਖ ਛਪਿਆ
ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਵਿੱਚ ਖੁਰਾਕ ਅਤੇ ਸਪਲਾਈ ਦੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਬਨਾਰਸੀ
ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ ਵਿਰੁੱਧ ਗੰਭੀਰ ਦੋਸ਼ ਲਾਏ ਗਏ ਸਨ। .

ਇਸ ਦੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ 15 ਜੂਨ 1960 ਨੂੰ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਅੰਬਾਲਾ ਵੱਲੋਂ ਸੈਸ਼ਨ
ਜੱਜ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 500 ਅਤੇ 501 ਤਹਿਤ
ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਸੀ। ਦੇ 198-ਬੀ. ਫੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦਾ ਕੋਡ।
ਇਸ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ-

“198-ਬੀ. (1) ਇਸ ਸੰਹਿਤਾ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਿਸੇ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਨੂੰ ਖੜ੍ਹਨ
ਦੇ ਨਾਲ ਨਹੀਂ, ਜਦੋਂ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ (1860 ਦਾ ਐਕਟ 45) ਦੇ
ਅਧਿਆਏ XXI ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲਾ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧ (ਬੋਲੇ
ਸ਼ਬਦਾਂ ਦੁਆਰਾ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਅਪਰਾਧ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਦੇ
ਵਿਰੁੱਧ ਦੋਸ਼ ਲਗਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਕਿਸੇ
ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਰਾਜ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਜਾਂ ਮੰਤਰੀ ਜਾਂ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਜੋ
ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ
ਗਿਆ ਹੈ, ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਕਾਰਜਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਆਚਰਣ
ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਲੈ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ
ਦੁਆਰਾ ਲਿਖਤੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀ
ਵਚਨਬੱਧ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਅਜਿਹੇ ਜੁਰਮ ਦਾ ਨੋਟਿਸ।

(2) * * * * *

(3) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ
ਦੁਆਰਾ ਪਿਛਲੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ;

(a) ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਰਾਸ਼ਟਰਪਤੀ ਜਾਂ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ

ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਕੱਤਰ ਦਾ ਰਾਜ ਜੋ ਇਸ ਲਈ ਉਸ ਦੁਆਰਾ

ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ; ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਯਾਨੁਵਾਦਕ

(ਬੀ) ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਜਾਂ ਰਾਜ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਮੰਤਰੀ, ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ
ਸਕੱਤਰ ਦੇ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਜਾਂ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਕਿਸੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ
ਵਿੱਚ, ਜੋ ਕਿ ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਲਈ ਅਧਿਕਾਰਤ ਹੈ;

(c) ਸਬੰਧਤ ਸਰਕਾਰ ਦੇ ਸੰਘ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ
ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ;

(4) ਕੋਈ ਵੀ ਸੈਸ਼ਨ ਅਦਾਲਤ ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਜੁਰਮ
ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਨਹੀਂ ਲਵੇਗੀ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਛੇ
ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਜਿਸ 'ਤੇ ਜੁਰਮ ਕੀਤਾ ਗਿਆ
ਹੈ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਮੈਂ ਕਿਹਾ ਹੈ, ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਹੁਣ ਮੈਂ ਉਸ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਪੇਸ਼ ਕਰਦਾ ਹਾਂ ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਹ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-

“ਜਦੋਂ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ ਕਿ 16 ਦਸੰਬਰ, 1959 ਨੂੰ ਸ਼੍ਰੀ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਰਮਾ, ਉਸ ਸਮੇਂ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੇ ਸਨ।

ਅੰਬਾਲਾ ਛਾਉਣੀ ਦੇ ਸ਼ੋਲਾ ਅਤੇ ਉਰਦੂ ਹਫਤਾਵਾਰੀ ਨੇ 16 ਦਸੰਬਰ 1959 ਦੇ ਸ਼ੋਲਾ ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਸੰਪਾਦਿਤ, ਛਾਪਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਇੱਕ ਰਿਪੋਰਟ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਸੀ, “ਪੰਜਾਬ ਬੰਦੇ ਅਮਰੀਕੀ ਦੁੱਧ ਕੇ ਸਫੂਫ ਕਾ ਸਕੈਂਡਲ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਕੇ ਏਕ ਡਿਪਟੀ ਵਜ਼ੀਰ ਕੀ ਕਰਾਮਾਤ- ਦਿਨੋਂ ਮਰਦ ਲਖ ਪਤੀ ਬਨ ਜਾਨੇ ਕਾ ਨੁਸਖਾ”, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ ਗੁਪਤਾ, ਉਪ ਮੰਤਰੀ, ਪੰਜਾਬ, ਦੇ ਆਪਣੇ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਤੇ “ਜਿਸਨੂੰ ਉਹ ਜਾਣਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਮੰਨਣ ਦੇ ਕਾਰਨ ਮੰਨਦਾ ਸੀ; ਜਸਵੀਰ ਚੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਅਤੇ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਰਿਪੋਰਟ ਵਿੱਚ ਖੁਲਾਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਤਾਰਾ
ਚੰਦ ਵਰਮਾ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 500 ਅਤੇ 501 ਅਧੀਨ ਸਜ਼ਾਯੋਗ
ਅਪਰਾਧ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਹੁਣ, ਇਸ ਲਈ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ
189-ਬੀ ਦੀ ਲੋੜ ਅਨੁਸਾਰ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀਆਂ
ਧਾਰਾਵਾਂ 500 ਅਤੇ 501 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਕਤ ਸ਼੍ਰੀ ਤਾਰਾ ਚੰਦ ਵਰਮਾ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ
ਚਲਾਉਣ ਦੀ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਦੇ ਕੇ ਖੁਸ਼ੀ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤੀ ਹੈ।"

ਫਿਰ ਮਿਸਟਰ ਈ.ਐਨ. ਮੰਗਤਰਾਏ, ਸਕੱਤਰ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਦਸਤਖਤਾਂ
ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰੇ, ਅਤੇ ਮਿਤੀ, 11 ਜੂਨ, 1960। 11 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ,
ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਹ
ਮੰਨਦਾ ਸੀ। ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ 27 ਜੁਲਾਈ, 1960 ਨੂੰ ਤਲਬ ਕੀਤਾ
ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਸਰਕਾਰੀ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ
ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਨੂੰ
ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 204 (ਆਈ-ਏ), ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਕੋਈ ਸੰਮਨ ਜਾਂ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। (1) ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਇਸਤਗਾਸਾ ਪੱਖ ਦੇ ਗਵਾਹਾਂ ਦੀ ਸੂਚੀ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ, ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਉੱਪਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ “ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਰਡਰ” ਅਤੇ ਇਹ ਇਹ ਨਹੀਂ ਦੱਸਦਾ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਹੜੀ ਆਈਟਮ ਨੂੰ ਡਿੱਗਣਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਉਪ-ਧਾਰਾ 3 (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਜਿੱਥੇ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਮੌਜੂਦ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਜਾਪਦਾ

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਹੈ। ਤੱਥ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਸ੍ਰੀ ਈ.ਐਨ. ਮੰਗਤਰਾਈ ਨੂੰ ਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ 'ਤੇ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੁਆਰਾ ਦਸਤਖਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ, ਪਰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਫਾਰਮ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿਚ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਉਪ ਧਾਰਾ ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੇਸ ਵਿਚ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। (3) (ਸੀ), ਭਾਵ, ਰਾਜ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ।

ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦਾ ਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ (3) (ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਵਿੱਚ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਰੂਪਾਂ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਜਦੋਂ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦਾ ਸਕੱਤਰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਪ-ਧਾਰਾ (3)(ਬੀ) ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ/ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ ਉਸਦੇ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਧੀਨ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਸੁਤੰਤਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜਾਂ ਉਸਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਕੰਮ ਕਰਦੇ ਹੋਏ। ਅਭਿਆਸ ਵਿੱਚ, ਭੇਦ ਅਸਲ ਨਾਲੋਂ ਵਧੇਰੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਮੈਨੂੰ ਨਹੀਂ ਲਗਦਾ ਕਿ ਇਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾਵਾਂ 3(ਬੀ) ਅਤੇ (ਸੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਬੰਦੀਆਂ ਵਿਚਕਾਰ ਅੰਤਰ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਵਾਲਾ ਵਿਚਾਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੀਮਤ 'ਤੇ, ਇਸ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਸੁਤੰਤਰ ਨਿਰਣੇ ਦੀ ਕੁਝ ਝਲਕ ਕਿ ਕੀ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕੇਸ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਮਾਣਹਾਨੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਨਿੱਜੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਜ਼ਰੀਏ ਆਪਣਾ ਇਲਾਜ ਕਰਨ ਲਈ ਛੱਡਣ ਦੀ ਬਜਾਏ। ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਕਿਸੇ ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਜ਼ਿੰਮੇਵਾਰ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕ ਦੀ ਬਦਨਾਮੀ ਹੁੰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਰਕਾਰ 'ਤੇ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਭਾਵ ਰਾਜਪਾਲ ਕੰਮ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸਦੀ ਮੰਤਰੀ ਮੰਡਲ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ, ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿ ਕੀ ਮਾਮਲਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਯੋਗ ਹੈ।

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਰਮਨ ਨਈਅਰ ਅਤੇ ਵੈਦਿਆਲਿੰਗਮ ਜੇਜੇ ਦੁਆਰਾ ਆਰ.

ਸੰਕਰ ਬਨਾਮ ਰਾਜ (1) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਇੱਕ ਰਸਾਲੇ ਦਾ ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਲੇਖ ਵਿੱਚ ਇੱਕ

ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਦੰਡਾਵਲੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 500 ਅਤੇ 501 ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ

ਚਲਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਕੋਡ ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ

ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਵਾਈ ਗਈ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦਾ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ

ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਕੇਸ ਦੇ ਗੁਣਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ, ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ

ਸਜ਼ਾ ਅਤੇ ਸਜ਼ਾ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਜਾਇਜ਼

ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਕੋਡ ਦੇ ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ, ਪਰ ਪੰਜ ਸ਼ਬਦਾਂ ਲਈ ਜੋ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਦਸਤਖਤ ਤੋਂ ਤੁਰੰਤ ਉੱਪਰ ਪ੍ਰਗਟ ਹੋਏ, ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) (ਬੀ) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਪੜ੍ਹਿਆ ਗਿਆ ਹੈ-

“ਅਖਬਾਰ ਦੇ ਸੰਪਾਦਕ, ਪ੍ਰਿੰਟਰ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਸ਼੍ਰੀ ਕੇ. ਕਾਰਤੀਕੇਯਨ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਰਕਾਰੀ ਵਕੀਲ, ਤ੍ਰਿਵੇਂਦਰਮ, ਨੂੰ ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤਾ, 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸੈਸ਼ਨ ਕੋਰਟ, ਤ੍ਰਿਵੇਂਦਰਮ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ 'ਪੋਬੁਜਨਮ'। ਭਾਰਤੀ ਦੰਡ ਵਿਧਾਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 500 ਅਤੇ 501 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾਯੋਗ ਅਪਰਾਧਾਂ ਲਈ, 21 ਅਗਸਤ, 1957 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਪਸ਼ਨ (ਮਲਿਆਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਛੱਡੇ ਗਏ) ਹੇਠ ਇੱਕ ਖ਼ਬਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਇਸਦੇ ਤਹਿਤ ਪੱਤਰਕਾਰ ਦਾ ਜਵਾਬ ਵੀ। 23 ਅਗਸਤ, 1957 ਦੇ ਅੰਕ ਵਿੱਚ ਕੈਪਸ਼ਨ (ਮਲਿਆਲਮ ਵਿੱਚ ਸ਼ਬਦ ਛੱਡੇ ਗਏ ਹਨ) ਅਤੇ ਸੰਪਾਦਕੀ, ਜੋ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਮੰਤਰੀ ਦੇ ਜਨਤਕ ਸਮਾਗਮਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਵਿੱਚ ਉਸਦੇ ਵਿਵਹਾਰ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਬਹੁਤ ਹੀ ਅਪਮਾਨਜਨਕ ਹਨ। ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

(ਰਾਜਪਾਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ)।

ਇਕੱਲੇ ਇਸ ਖਾਤੇ 'ਤੇ, ਵਿਦਵਾਨ ਜੱਜਾਂ ਨੇ ਮੰਨਿਆ ਕਿ ਮੰਤਰੀ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਦੇ ਸੁਤੰਤਰ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਵਿਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਜਾਇਜ਼ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ ਵੀ ਉਹੀ ਸਨ ਜੋ ਮੈਂ ਉੱਪਰ ਦੱਸੇ ਹਨ ਅਤੇ ਮੈਂ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਵੀ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਵਿੱਚ 'ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ 'ਉਪ ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ? ਅਸਲ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਕੇਸ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਵਾਰ ਮੇਰੇ ਸਾਹਮਣੇ ਬਹਿਸ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨਾ ਤਾਂ ਮੈਂ ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਲੱਗੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਿਆ ਜਾਂ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨੂੰ ਮਹਿਸੂਸ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ ਮੈਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਨੂੰ ਅਵੇਧ ਮੰਨਦੇ ਹੋਏ, ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦੇਣਾ ਸੀ ਕਿ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਉਚਿਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਨਵੇਂ ਸਿਰੇ ਤੋਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤਾ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਪਰ ਜਦੋਂ ਮੈਂ ਆਪਣੇ ਆਦੇਸ਼ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਰਿਹਾ ਸੀ ਤਾਂ ਮੈਨੂੰ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਹਿਸਾਸ ਹੋਇਆ। ਕਿ ਇਸ ਨਾਲ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਰੱਦ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੋਵੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਚਿਤ ਪ੍ਰਵਾਨਗੀ 'ਤੇ ਆਧਾਰਿਤ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਹੁਣ ਸਮੇਂ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹਨਾਂ ਹਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਂ ਇੱਕ ਨਵੀਂ ਬਹਿਸ ਦਾ ਸੱਦਾ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ, ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਰਾਜ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦਾ ਕੁਝ ਵਿਚਾਰ ਸੀ ਕਿ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਤਹਿਤ, 'ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ 'ਉਪ ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਤਾਜ਼ਾ ਸੁਣਵਾਈ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਹੈ। ਸਮੁੱਚੇ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਸ਼ਾਸਨ ਦੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਤਿੰਨ ਸ਼ਾਖਾਵਾਂ, ਅਰਥਾਤ, ਸੰਘ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੋਵਾਂ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਮੁਖੀਆਂ, ਕੇਂਦਰੀ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮੰਤਰੀਆਂ, ਅਤੇ ਅੰਤ ਵਿੱਚ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸਿਵਲ ਸੇਵਕਾਂ ਨੂੰ ਕਵਰ ਕਰਨ ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਹੈ। ਕੇਂਦਰ ਅਤੇ ਰਾਜਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ, ਅਤੇ ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਤ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਭ ਤੋਂ ਅਸਾਧਾਰਨ ਹੋਵੇਗਾ ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਜੇਕਰ ਕਿਸੇ ਉਪ ਮੰਤਰੀ ਨੂੰ ਇਸ ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇ। 'ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਪਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਉਪ ਮੰਤਰੀਆਂ ਦਾ ਜ਼ਿਕਰ ਨਾ ਤਾਂ ਸੰਵਿਧਾਨ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ ਕੋਡ ਜਾਂ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਕਲਿਤ ਕਾਰੋਬਾਰ ਦੇ ਨਿਯਮਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਨ੍ਹਾਂ ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ, ਮੈਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਝਿਜਕ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 198-ਬੀ ਦੇ ਤਹਿਤ 'ਮੰਤਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਦਾ ਅਰਥ 'ਉਪ ਮੰਤਰੀ' ਸਮੇਤ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦ੍ਰਿਸ਼ 1957 ਦੀਆਂ ਆਮ ਚੋਣਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਪੰਜਾਬ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਲੜੀ ਤੋਂ ਕੁਝ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਾ ਪ੍ਰਤੀਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮੰਤਰਾਲੇ ਦਾ ਗਠਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਰਿਹਾ ਸੀ ਅਤੇ 30 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਦੇ ਗਜ਼ਟ ਅਸਧਾਰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੈ। ਨੋਟੀਫਿਕੇਸ਼ਨ ਪੜ੍ਹਦਾ ਹੈ-
“ਸੂਚਨਾ ਨੰਬਰ 3001-PI(C)-57/6300, 3002-PI(C)-57/6301, ਮਿਤੀ 9 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957, 3035-PI(C)-57/6450 ਦੀ ਅੰਸ਼ਕ ਸੋਧ ਵਿੱਚ 10 ਅਪ੍ਰੈਲ, ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਯਾਨੁਵਾਦਕ

1957, ਅਤੇ 3059/PI(C)57/6718, ਮਿਤੀ 16 ਅਪ੍ਰੈਲ, 1957 ਨੂੰ ਮੁੱਖ

ਮੰਤਰੀ ਦੀ ਸਲਾਹ 'ਤੇ ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਰਾਜਪਾਲ ਨੇ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਵਿਅਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮੰਤਰੀ

ਨਿਯੁਕਤ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਸੰਨਤਾ ਕੀਤੀ ਹੈ: -

ਕੈਬਨਿਟ ਮੰਤਰੀ

- (1) ਸ਼੍ਰੀ ਮੋਹਨ ਲਾਇ।
- (2) ਗਿਆਨੀ ਕਰਤਾਰ ਸਿੰਘ
- (3) ਸ਼੍ਰੀ ਗਿਆਨ ਸਿੰਘ ਰਾੜੇਵਾਲਾ।
- (4) ਸ਼੍ਰੀ ਅਮਰ ਨਾਥ ਵਿਦਿਆਲੰਕਾਰ।
- (5) ਸ਼੍ਰੀ ਗੁਰਬੰਤਾ ਸਿੰਘ
- (6) ਸ਼੍ਰੀ ਬੀਰੇਂਦਰ ਸਿੰਘ
- (7) ਸ਼੍ਰੀ ਸੂਰਜ ਮਾਈ।

ਉਪ ਮੰਤਰੀ

- (1) ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ਵੰਤ ਰਾਏ
- (2) ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਕੌਰ।
- (3) ਸ਼੍ਰੀ ਯਸ਼ ਪਾਲ।
- (4) ਸ਼੍ਰੀ ਦਲਬੀਰ ਸਿਨ?
- (5) ਸ਼੍ਰੀ ਬਨਾਰਸੀ ਦਾਸ।
- (6) ਬਖਸ਼ੀ ਪ੍ਰਤਾਪ ਸਿੰਘ।

ਹਾਲਾਤ ਵਿੱਚ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੂੰ 11 ਜੂਨ, 1960 ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦਾਇਰ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੈਂ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਕਾਰਵਾਈ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰਦਾ ਹਾਂ

।ਜਸਵੀਰ ਕੌਰ ਅਨੁਵਾਦਕ

ਨੋਟ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕੋਈ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਿਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ, ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।